

NARADA TECHNICZNO – GOSPODARCZA

REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA BRYNEK

DOTYCZĄCY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES 2012 - 2021

Brynek, listopad 2021

Spis treści

1. Zmiany w stanie posiadania	4
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem	5
2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne.....	5
2.1.2. Użytkowanie przedrębne.....	8
2.1.3. Analiza wykonania zabiegów dwunawrotowych.....	9
2.1.4. Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji.....	9
2.2. Hodowla lasu.....	10
2.2.1. Odnowienia otwarte i pod osłoną.....	11
2.2.2. Wprowadzanie podszytów.....	11
2.2.3. Poprawki i uzupełnienia.....	11
2.2.4. Pielęgnowanie upraw i młodników.....	11
2.2.5. Melioracje agrotechniczne i wodne.....	11
3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na stan lasu	12
3.1. Wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i na całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew.....	12
3.2. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanu.....	13
3.2.1. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych.....	13
3.2.2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	15
3.3. Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.....	17
4. Rozmiar wykonywanych prac zalesieniowych	19
5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropologiczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn ..	19
5.1. Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drzewostanach.....	19
5.2. Szkody powodowane przez pożary.....	21
5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne.....	23
5.3.1. Szkody powodowane przez owady.....	23
5.3.2. Szkody powodowane przez grzyby patogeniczne.....	25
5.3.3. Zanieczyszczenia środowiska (biotyczne, abiotyczne, antropologiczne).....	25
5.3.4. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne.....	26

6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej	26
6.1. Użytkowanie uboczne.....	26
6.2. Gospodarka łowiecka	26
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zdań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone	32
8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu (według tabeli XII).....	34

1. Zmiany w stanie posiadania

Powierzchnia gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Brynek na dzień 01.01.2012 r. wynosiła 16 193,46 ha i do 30.09.2021 r. zwiększyła się o **70,43 ha** osiągając wielkość **16 263,89 ha**. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa przedstawia Tabela nr 1.

Tabela 1. Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa Brynek.

Obręb leśny	Stan na 01.01.2012 r.	Przyb yło	Ubył o	Stan na 30.09.2021 r.	Bilans powierz chni
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
Brynek	16 193,4606	104,3 342	33,90 41	16 263,8907	70,4301
Razem	16 193,4606	104,3 342	33,90 41	16 263,8907 w tym współwłas ności 0,6207	70,4301

Przyczyny zmian:

Zwiększenie powierzchni Nadleśnictwa o **104,3342 ha** nastąpiło w wyniku:

- Włączenia gruntów w zarząd Skarbu Państwa (Gminy, Starostwa Powiatowe),
- Zmian w ewidencji gruntów i budynków – aktualizacja i modyfikacja powierzchni działek związane z czynnościami geodezyjnymi porządkowaniem ewidencji.
- Zamiany gruntów (Gminy)

Ubytek powierzchni w tym okresie o **33,9041 ha** nastąpił w wyniku:

- Przekazania gruntów pod specustawy (drogi publiczne, gazociąg wysokiego ciśnienia)
- Przekazanie gruntów do Nadleśnictwa Zawadzkie,
- Zamiany gruntów,
- Nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- Sprzedaży osad leśnych na podstawie art. 38 oraz art. 40a ustawy o lasach,
- Zmian w ewidencji gruntów i budynków – aktualizacja i modyfikacja powierzchni działek związane z czynnościami geodezyjnymi i porządkowaniem ewidencji.

Nadleśnictwo Brynek w swoim zarządzie posiada 2 działki we współwłasności. Ich łączna powierzchnia wynosi 0,6207 ha.

Nadleśnictwo Brynek posiada założone księgi wieczyste i ujawniony zarząd na 99,93% powierzchni będącej własnością Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Brynek. Dla 0,07% nieruchomości ma nieuregulowany stan prawny – powierzchnia tych dz. ewid. wynosi 10,7353 ha, są to m.in. grunty sporne z Gminą Zbrosławice i Miastem Gliwice wynikiem komunalizacji działek, osobą fizyczną dot. zasiedzenia oraz Archidiecezją Katowice powodem podwójnych ksiąg wieczystych.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne

Do analizy i porównań przyjęto etat zgodny z Planem Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brynek na lata 2012 – 2021. W realizacji uwzględniono wykonanie za lata 2012 – 2020 oraz plan na rok 2021.

Na wykonanie zadań w Nadleśnictwie Brynek w rozmiarze zarówno powierzchniowym jak i miąższościowym, zasadniczy wpływ miały szkody wywołane przez czynniki klimatyczne, w wyniku których został sporządzony Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Brynek na okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2021 r. wg stanu 01.01.2019r.

Tabela 2. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (Tabela IX IUL)
Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Rok	Użytki										Ogółem
	Rębne				Przedrębne						
	ha	m ³ *	przygodne	razem	czyszczenia CP-P		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
wykonanie za ubiegły okres wg lat											
2012	228,98	35426,57	2557,69	37984,26	2,00	111,35	417,64	10898,97	4313,17	15323,49	53307,75
2013	278,38	33734,03	2202,02	35936,05	24,49	305,80	747,42	24101,11	4573,93	28980,84	64916,89
2014	336,43	34200,63	2439,23	36639,86	0,34	20,07	544,13	20549,42	5563,04	26132,53	62772,39
2015	200,27	27295,35	1307,96	28603,31	0,81	144,97	723,38	25091,53	5147,98	30384,48	58987,79
2016	225,57	24575,33	2802,28	27377,61	2,56	43,71	767,79	30098,94	18892,55	49035,20	76412,81
2017	199,63	21100,55	2864,74	23965,29	0	62,98	344,45	18012,38	12086,93	30162,29	54127,58
2018	174,20	23704,26	3285,73	26989,99	1,15	401,11	374,25	17372,72	15831,49	33605,32	60595,31
2019	255,07	32994,25	2717,21	35711,46	0	30,22	292,76	12935,10	6350,62	19315,94	55027,40
2020	298,48	37540,14	1320,24	38860,38	0	0	676,82	33366,53	4060,32	37426,85	76287,23
2021	253,57	31847,00	2515,00	34362,00	0	0	1052,78	40345,00	6041,00	46386,00	80748,00
Razem	2451,58	302418,11	24012,1	326430,22	31,35	1120,21	5941,42	232771,7	82861,03	316752,94	643183,15
Etat za okres ubiegły	2540,63			287428,00	52,75	706,00	8021,88	364294,00		365000,00	652428,00
% wykonania	96,49			113,57	59,43	158,67	74,06	63,90		86,78	98,58

*- z uwzględnieniem cięć niezaliczonych do etatu powierzchniowego

Tabela 3. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu rębnym Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1			2	
Rębnia I ogółem	Rozmiar na 10-lecie		<i>m</i> ³	144 336,00
			<i>ha</i>	659,00
	Wykonanie		<i>m</i> ³	134 295,70
			<i>ha</i>	699,39
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	93,04
powierzchniowy		%	106,13	
Rębnie złożone II - IV	Rozmiar na 10-lecie		<i>m</i> ³	141 990,00
			<i>ha</i>	1 881,63
	Wykonanie		<i>m</i> ³	156 813,95
			<i>ha</i>	1 751,19
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	110,44
powierzchniowy		%	93,07	
Nie zalicz. na etat pow.	Rozmiar na 10-lecie		<i>m</i> ³	1 102,00
	Wykonanie		<i>m</i> ³	11 308,46
	Stopień realizacji		%	1 011,39
Użytki przygodne rębne			<i>m</i> ³	24 012,10
Ogółem rębne	Rozmiar na 10-lecie		<i>m</i> ³	287 428,00
			<i>ha</i>	2 540,63
	Wykonanie		<i>m</i> ³	326 430,21
			<i>ha</i>	2 450,58
	Stopień realizacji	miąższościowy	%	113,57
powierzchniowy		%	96,46	

Niewykonanie planu użytkowania rębnego w rozmiarze powierzchniowym, a przekroczenie w rozmiarze miąższościowym, wynika głównie z konieczności usunięcia skutków wiatrolomów i śniegołomów które wystąpiły w latach : 2016 - 2017.

W ramach cięć niezaliczonych do etatu powierzchniowego pozyskano łącznie 11308,46 m³, które określono jako:

- Uprzątnięcie nasienników i przestojów
- Usunięcie drzew na powierzchniach leśnych niezalesionych i związanych z gospodarką leśną
- Uprzątnięcie inne, związane wykonywaniem cięć na powierzchniach leśnych, poszerzanie obiektów liniowych, działania związane z transportem kolejowym.

Szczegółowe dane na temat użytkowania zestawiono w Tabeli 2 Tabela IX IUL dla Nadleśnictwa oraz użytkowania rębnego w Tabeli 3 dla Nadleśnictwa.

2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Tabela 4. Analiza wykonania cięć w użytkowaniu przedrębnym.
Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Wyszczególnienie				Razem Nadleśnictwo
2				3
CP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	706,00
			ha	52,75
	Wykonanie		m ³	1 120,21
			ha	31,35
	Stopień realizacji	miąższościowy		%
powierzchniowy		%	59,43	
TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	71 801,00
			ha	2 337,16
	Wykonanie		m ³	81 424,35
			ha	2 127,18
	Stopień Realizacji	miąższościowy		%
powierzchniowy		%	91,01	
TP	Rozmiar na 10-lecie		m ³	292 493,00
			ha	5 684,72
	Wykonanie		m ³	151 347,35
			ha	3 814,24
	Stopień realizacji	miąższościowy		%
powierzchniowy		%	67,10	
Użytki przygodne przedrębne			m ³	82 861,03
Ogółem przedrębne	Rozmiar na 10-lecie		m ³	365 000,00
			ha	8 074,63
	Wykonanie		m ³	316 752,94
			ha	6 003,80
	Stopień Realizacji	miąższościowy		%
powierzchniowy		%	74,35	

Czyszczenia późne (CP-P) realizacja w rozmiarze powierzchniowym na poziomie 59,43% wynikała z pozyskania na wielu powierzchniach wyłącznie drobnicy. Realizacja etatu miąższościowego na poziomie 158,67% wynikała z potrzeb hodowlanych.

Trzebieże wczesne (TW) - realizacja w rozmiarze powierzchniowym na poziomie 91,01% jest spowodowana koniecznością usuwania wiatrołomów i śniegołomów w latach 2016 – 2017 co spowodowało wykonanie cięć pielęgnacyjnych, w roku 2021 nadleśnictwo planuje wykonać dodatkowo 200 ha TW aby wyrównać powstałe zaległości.

Trzebieże późne (TP) nie wykonanie etatu powierzchniowego i miąższościowego w 100% związane było z zwiększoną realizacją pozyskania drewna na powierzchniach

objętych klęskami i porządkowaniem stanu sanitarnego, jak również w wielu wypadkach brakiem konieczności hodowlanej wykonania zaplanowanego zabiegu.

Użytki przygodne przedrębne stanowią 26% wykonania użytków przedrębnych ogółem. Pozyskanie drewna w użytkowaniu przygodnym następowało na skutek porządkowania stanu sanitarnego po wystąpieniu silnych wiatrów oraz bieżącego usuwania posuszu spowodowanego spadkiem poziomu wód gruntowych.

Ogólnie etat powierzchniowy w użytkowaniu przedrębnym został zrealizowany w 74,35%, natomiast miąższościowy w 86,78%. Taka realizacja etatu wynikała z bieżących hodowlanych potrzeb drzewostanów uwarunkowanych klęskami, szkodami od wiatru i porządkowaniem stanu sanitarnego.

Szczegółowe dane na temat użytkowania przedrębnego zestawiono w Tabeli 4.

2.1.3. Analiza wykonania zabiegów dwunawrotowych

W Nadleśnictwie nie planowano i nie wykonano zabiegów 2 nawrotowych.

2.1.4. Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji

Tabela 5. Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji (Tabela IXa IUL).

Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączanych z produkcji	
	pow. manipulacyjna w ha	miąższość grubizny w m ³ netto
1	2	3
Wykonanie za ubiegły okres według lat		
2012	0,00	0
2013	0,00	0
2014	0,00	0
2015	0,00	0
2016	0,00	0
2017	0,00	0
2018	24,41	1218,32
2019	0,00	0
2020	0,00	0
2021 r. (do 30.09.)	0,00	0
Razem	24,41	1218,32

2.2. Hodowla lasu

Do analizy i porównań przyjęto etat określony w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brynek na lata 2012– 2020.

Tabela 6. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami.

(Tabela X – IUL) Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje		
	Otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przeredzeń								
	Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Wykonanie za ubiegły okres wg lat													
2012	61,54	-	67,50	-	1,58	18,78	-	399,97	119,18	158,41	-	141,29	3,96
2013	85,81	-	48,11	-	5,21	13,49	-	165,05	104,37	165,99	-	166,24	97,44
2014	97,48	-	64,61	-	2,26	14,82	-	178,75	123,53	191,38	-	138,16	41,37
2015	69,56	-	85,18	-	3,64	14,39	-	115,70	106,61	162,06	-	142,27	0,00
2016	60,18	-	62,13	-	14,12	11,40	-	118,26	98,74	162,99	-	95,11	33,05
2017	41,51	-	42,65	-	1,91	9,09	-	117,88	110,19	201,21	-	103,60	28,63
2018	58,67	-	58,47	-	2,31	4,74	-	114,20	136,90	186,08	-	110,30	33,68
2019	41,04	-	29,41	-	4,03	9,31	-	72,80	112,81	163,95	-	68,98	36,33
2020	22,83	-	57,02	-	3,49	3,97	-	110,96	93,83	133,66	-	104,55	12,50
2021	33,91	-	53,13	-	1,6	2,24	-	236,29	201,59	130,32	-	74,64	0,00
Razem	572,53	-	568,20	-	40,15	102,23	-	1629,86	1207,75	1656,05	-	1145,14	286,96
Etat za okres ubiegły	792,27	-	867,77	-	20,31	347,20	-	1908,82	587,32	1534,23	-	1661,79	0,00
% wykonania	72,26	-	65,48	-	197,69	29,44	-	85,39	205,64	107,94	-	68,91	-

2.2.1. Odnowienia otwarte i pod osłoną

Niezrealizowanie zaplanowanego rozmiaru odnowień na otwartych powierzchniach, jak także pod osłonami przy wykorzystaniu rębni częściowych był wywołany, wydłużeniem czasu przelegiwania zrębów, chęć ograniczenia strat spowodowanych przez szeliniaka.

2.2.2. Wprowadzanie podszytów

Nadleśnictwo Brynek nie planowało wprowadzania podszytów na terenie swojego Nadleśnictwa.

2.2.3. Poprawki i uzupełnienia

Uzupełnienia i poprawki w dużej mierze w Nadleśnictwie Brynek były realizowane według potrzeb hodowlanych.

2.2.4. Pielęgnowanie upraw i młodników

Zabiegi takie jak czyszczenie wczesne i czyszczenie późne realizowane są odpowiednio z daną fazą rozwojową drzewostanów, uzależnionych w dużej mierze od potrzeb hodowlanych. Brak wykonania zabiegów czyszczeń wczesnych, negatywnie wpływa na zmniejszenie wykonania odnowień, niż wstępnie było planowane.

2.2.5. Melioracje agrotechniczne i wodne

W realizacji melioracji agrotechnicznych było brane pod uwagę wykonanie rozdrabniania pozostałości na powierzchniach, po przeprowadzonych pracach z zakresu pozyskania drewna na powierzchniach zrębowych. Mniejsze wykonanie niż zakładał plan wynika z braku realizacji planu pozyskania drewna w cięciach rębnych. Melioracje wodne przeprowadzono zgodnie z wynikającymi potrzebami.

3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1. Wielkość zasobów drzewnych (na 1 ha i na całej powierzchni) według najważniejszych gatunków drzew

Tabela 7. Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Gatunek panujący		2012	2022
SO	pow. w ha	10457,21	10501,88
	zapas w m ³	2179630	2683110
	przec. zas. m³/ha	208	255
SO.C	pow. w ha	7,19	15,06
	zapas w m ³	87	773
	przec. zas. m³/ha	12	51
SO.WE	pow. w ha	25,85	26,60
	zapas w m ³	5635	4015
	przec. zas. m³/ha	218	151
MD	pow. w ha	67,02	84,37
	zapas w m ³	10637	17739
	przec. zas. m³/ha	159	210
ŚW	pow. w ha	244,10	104,73
	zapas w m ³	43573	20241
	przec. zas. m³/ha	178	193
JD	pow. w ha	4,13	7,17
	zapas w m ³	93	213
	przec. zas. m³/ha	22	30
BK	pow. w ha	507,04	783,44
	zapas w m ³	80097	94673
	przec. zas. m³/ha	158	121
DB	pow. w ha	1678,15	1926,97
	zapas w m ³	280285	418000
	przec. zas. m³/ha	167	217
DB.C	pow. w ha	105,94	137,00
	zapas w m ³	14425	27234
	przec. zas. m³/ha	136	199
KL	pow. w ha	0,63	2,58
	zapas w m ³	48	505
	przec. zas. m³/ha	76	196
JW	pow. w ha	50,43	74,23
	zapas w m ³	9083	18462
	przec. zas. m³/ha	180	249
WZ	pow. w ha	3,96	3,93
	zapas w m ³	915	632
	przec. zas. m³/ha	231	161
JS	pow. w ha	44,55	25,92
	zapas w m ³	7293	6824
	przec. zas. m³/ha	164	263
BRZ	pow. w ha	1668,89	1301,49
	zapas w m ³	310382	276642
	przec. zas. m³/ha	186	213

OL	pow. w ha	262,56	273,08
	zapas w m ³	54260	70819
	przec. zas. m³/ha	207	259
AK	pow. w ha	0	1,96
	zapas w m ³	0	390
	przec. zas. m³/ha	0	199
TP	pow. w ha	39,28	5,83
	zapas w m ³	6880	1240
	przec. zas. m³/ha	175	213
OS	pow. w ha	12,01	10,87
	zapas w m ³	2150	2175
	przec. zas. m³/ha	179	200
LP	pow. w ha	12,99	16,02
	zapas w m ³	1876	2940
	przec. zas. m³/ha	144	183
Razem	pow. w ha	15191,93	15303,13
	zapas w m³	3007349	3646627
	przec. zas. m³/ha	198	238

W analizowanym okresie odnotowano wzrost wielkości zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Brynek z 198 m³/ha do 238 m³/ha.

Zasobność większości gatunków głównych w nadleśnictwie zwiększyła się. W przypadku sosny wejmutki, buka i wiązu przeciętna zasobność uległa obniżeniu. Powierzchnia sosny, dębu, modrzewia oraz buka, jawora i lipy w niewielkim zakresie innych gatunków liściastych zwiększyła się, kosztem głównie brzozy, świerka, jesionu oraz topoli i osiki i wynikała ze zróżnicowania siedliskowego, docelowego składu gatunkowego upraw oraz układu w klasach wieku.

3.2. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych i pod okapem drzewostanu

3.2.1. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi na powierzchniach otwartych

Tabela 8. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych (Tabela XI - IUL)

Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr XI Nadleśnictwo Brynek, Obręb Brynek (02-03-1)												
Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu									0,4 i mniej	
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		33,17										33,17
BMŚW		109,83	8,20									118,03
BMW		228,38	4,36		8,92							241,66
LMŚW		14,53	2,12		3,30	7,25						27,20
LMW		29,51	3,48		6,38							39,37
LMWYŻŚW					3,67							3,67
LMWYŻW					6,18							6,18
LWYŻŚW		2,57			1,04							3,61
LWYŻW		3,96			3,09	1,79	0,90					9,74
Ogółem		421,95	18,16		32,58	9,04	0,90					482,63

W Nadleśnictwie Brynek zdecydowana większość założonych upraw i młodników posiada prawidłowy skład. Nie stwierdzono na założonych młodnikach i uprawach jakichkolwiek nieprawidłowości spowodowanych niewłaściwym składem gatunkowym.

3.2.2. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Tabela 9. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych (Tabela XII - IUL) – Nadleśnictwo Brynek Obręb Brynek.

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW		BK	39,09	69,5	22	
	BMŚW		DB	5,24	30,0	22	
	BMW		BK	7,76	70,0	22	
	BMW		DB	6,30	30,0	22	
	BMW		SO	1,80	70,0	23	
	LMŚW		BK	15,52	56,7	22	
	LMŚW		DB	91,96	32,2	12	
	LMŚW		DB.S	8,01	30,0	12	
	LMW		DB	83,00	30,0	12	
	LMWYŻŚW		BK	28,71	38,3	12	
	LMWYŻŚW		DB	19,11	39,0	11	
	LMWYŻŚW		DB.S	54,79	35,8	12	
	LMWYŻW		BK	16,40	32,3	22	
	LMWYŻW		DB	7,66	35,9	11	
	LMWYŻW		DB.S	59,97	32,3	12	
	LŚW		DB	2,02	30,0	12	
	LW		DB	1,93	30,0	12	
	LW		DB.S	16,54	45,6	12	
	LWYŻŚW		BK	143,19	44,1	12	
			9130		6,69	30,0	22
	LWYŻŚW		DB	54,32	50,3	12	
			9150		4,81	50,0	22
	LWYŻŚW		DB.S	73,87	44,5	12	
	LWYŻŚW		WZ	5,01	30,0	12	
	LWYŻW		BK	105,96	39,4	12	
	LWYŻW		DB	69,67	35,1	12	
	LWYŻW		DB.S	99,92	32,1	12	
LWYŻW		MD	1,73	30,0	12		
LWYŻW		OL	4,33	40,0	12		
Razem				1035,31	39,3	12	
KDO	BMW		DB	5,58	20,0	22	
	LMŚW		BK	4,72	33,6	23	
	LMŚW		DB	6,06	20,0	12	
	LMW		DB	15,98	20,0	12	
	LMW		SO	2,94	20,0	22	
	LMWYŻŚW		BK	6,53	10,0	12	
	LMWYŻŚW		DB	5,02	20,0	12	
	LMWYŻW		BK	3,62	20,0	12	
	LMWYŻW		DB	8,09	20,0	12	
	LWYŻŚW		BK	38,98	19,5	12	

	LWYŻW		BK	6,54	20,0	12
	LWYŻW		DB	16,84	12,3	12
	LWYŻW		DB.S	11,14	25,1	11
Razem				132,04	19,3	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	3,42	30,0	12
	BMŚW		SO	50,27	94,5	22
	BMW		SO	7,97	97,8	22
	LMŚW		BK	11,02	68,7	12
	LMŚW		SO	33,63	91,5	12
	LMW		SO	33,44	91,7	12
	LMWYŻŚW		BK	34,89	92,4	12
	LMWYŻŚW		DB	2,88	30,0	12
	LMWYŻŚW		SO	11,13	96,6	12
	LMWYŻŚW		WZ	1,30	100,0	12
	LMWYŻW		BK	3,72	90,0	12
	LMWYŻW		DB	8,53	67,9	22
	LMWYŻW		SO	18,54	72,6	12
	LW		OL	8,87	100,0	11
	LWYŻŚW		BK	203,41	88,6	12
	LWYŻŚW		DB	86,55	76,7	12
		9150		3,57	90,0	12
	LWYŻŚW		JW	1,51	100,0	12
		9150		1,59	50,0	12
	LWYŻŚW		SO.C	7,98	100,0	12
	LWYŻW		BK	140,79	89,2	12
	LWYŻW		DB	47,88	56,5	12
	LWYŻW		JD	3,00	100,0	12
	LWYŻW		JW	0,77	30,0	11
	LWYŻW		OL	2,27	20,0	0
	LWYŻW		SO	41,01	93,4	12
Razem				769,94	85,3	12
Ogółem				1937,29	56,2	12

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika, że ogólna powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębni złożonej wynosi 769,94 ha.

Przeciętna jakość hodowlana w klasie odnowienia KO wynosi 12, w klasie do odnowienia KDO – 12, natomiast upraw i młodników po rębniach złożonych –12.

3.3. Ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu

Aktualny stan zdrowotny zdecydowanej większości drzewostanów Nadleśnictwa Brynek jest dobry. Względnie dobrą zdrowotnością cechują się drzewostany z panującą w składzie gatunkowym sosną zwyczajną. W relatywnie dobrym stanie zdrowotnym pozostają drzewostany dębowe, olchowe, bukowe i modrzewiowe. Obniżoną zdrowotnością odznaczają się drzewostany brzoźowe, natomiast złą świerkowe i jesionowe.

W minionym 10-leciu najpoważniejsze szkody o charakterze klęskowym powstałe w wyniku działania czynników abiotycznych wystąpiły w wyniku huraganowych wiatrów w czerwcu 2016 r. oraz na skutek obwitych opadów śniegu w kwietniu 2017r. Szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w tabeli 10.

Tabela 10. Szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne w drzewostanach Nadleśnictwa Brynek w latach 2012-2021.

Rok	Rozmiar szkody (m³)	Rodzaj czynnika szkodliwego (np. wiatrołomy, śniegołomy, okiść, gradobicia)
2016	15 967	Szkody od silnych wiatrów (wiatrołomy)
2017	3 730	śniegołomy

Tabela 11. Analiza cięć sanitarnych w stosunku do pozyskania grubizny ogółem (stan na 30.09.2021 r.)*.

Rok	CIĘCIA SANITARNE							Pozyskanie grubizny ogółem [m ³]	Udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem [%]
	Posusz ogółem				wiatrołomy [m ³]	% 06.sie	OGÓŁEM [m ³]		
	iglasty [m ³]	liściasty [m ³]	ogółem [m ³]	[%]					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012	1 942,35	1 741,16	3 683,51	52	3 363,58	48	7 047,09	53 307,75	13
2013	1 772,29	1 531,31	3 303,60	46	3 822,29	54	7 125,89	64 916,89	11
2014	1 825,10	1 124,90	2 950,00	35	5 380,67	65	8 330,67	62 772,39	13
2015	1 073,86	819,92	1 893,78	28	4 786,31	72	6 680,09	58 987,79	11
2016	1 348,78	1 245,74	2 594,52	12	18 443,35	88	21 037,87	76 412,81	28
2017	1 003,91	556,68	1 560,59	10	13 393,37	90	14 953,96	54 127,58	28
2018	2 227,35	1 125,03	3 352,37	17	15 976,14	83	19 328,51	60 595,31	32
2019	2 905,48	1 103,11	4 008,59	43	5 282,68	57	9 291,27	55 027,40	17
2020	1 707,81	966,59	2 674,40	49	2 767,52	51	5 441,92	76 287,23	7
2021*	791,31	606,80	1 398,11	48	1 489,42	52	2 887,53	61 764,96	5
Razem	16 598,24	10 821,24	27 419,47	27	74 705,33	73,00	102 124,80	624 200,11	16

Analiza wielkości szkód abiotycznych oraz cięć sanitarnych w stosunku do pozyskania grubizny ogółem została przedstawiona w tabeli nr 11.

Wynika z niej, że zdecydowany wpływ na wielkość wykonywanych cięć sanitarnych miały wiatrowały z 2016 r. Na początku ubiegłego dziesięciolecia udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny ogółem stanowił 11-13%. W latach 2016-2018 zwiększył się do ok 30% (spowodowany wpływem huraganowego wiatru oraz okiścią). Średni udział cięć sanitarnych w pozyskaniu grubizny w Nadleśnictwie kształtował się na poziomie około 16%.

Udział procentowy wiatrołomów w rozmiarze wykonanych cięć sanitarnych wynosił średnio 73 %. Natomiast przeciętny udział usuwanego posuszu w cięciach sanitarnych wynosił 27%. Przedstawione wyniki świadczą o ogromnej presji czynników atmosferycznych, szczególnie silnych wiatrów na drzewostany nadleśnictwa determinując udział cięć sanitarnych w ogólnym pozyskaniu grubizny.

Na stan sanitarny w ubiegłym 10-leciu oprócz ekstremalnych zjawisk pogodowych powodujących powstawanie złomów i wywrotów, miały wpływ długotrwałe wiosenne i letnie susze, skutkujące wahaniami poziomu wód gruntowych, skutkujące obniżeniem odporności drzewostanów. W Nadleśnictwie Brynek stan sanitarny lasu, kształtowany jest poprzez zachowanie ścisłego reżimu sanitarnego przez co minimalizowane jest zagrożenie powstania i rozwoju potencjalnych źródeł zagrożeń trwałości lasu.

4. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Plan Urządzenia Lasu na lata 2012-2021 nie zakładał wykonania zalesień gruntów nieleśnych.

5. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropologiczne, z uwzględnieniem ich lokalizacji oraz przyczyn

5.1. Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drzewostanach

Szkody powodowane przez ssaki podlegają corocznej szacunkowej ocenie ich rozmiaru, którą leśniczowie wykonują w okresie kwiecień – maj zgodnie zapisami Instrukcji Ochrony Lasu. Głównym sprawcą wyrządzającym szkody w uprawach i młodnikach jest jeleń, a pozostałe gatunki powodujące szkody to: sarna, zając, dzik, bóbr i gryzanie.

Rozmiar rejestrowanych szkód w latach 2012-2017 był zróżnicowany natomiast od 2018 r. znacząco się zmniejsza. Średniorocznie istotne uszkodzenia od zwierzyny w rozmiarze powyżej 20% wystąpiły na powierzchni 253,56 ha, przy czym najmniejszy poziom (117,74 ha) zanotowano w 2021 roku, a największy w 2015 roku (384,55 ha).

W celu ograniczenia rozmiaru szkód od zwierzyny, nadleśnictwo podejmuje szereg działań zapobiegawczych. Najskuteczniejszą metodą jest grodzenie upraw

siatką, głównie gatunków liściastych (dąb i cenne domieszki biocenotyczne) oraz wybranych gatunków iglastych (jodła, modrzew). Od 2018 r. niewielki areał młodników sosnowych zabezpieczono metodą rysakowania. W latach 2012 – 2021 powierzchnia mechanicznych zabiegów ochronnych wyniosła średniorocznie ok. 36 ha. Zabezpieczenie przy użyciu repelentów sadzonek (głównie sosny) wykonywano w tutejszym nadleśnictwie do 2018 r włącznie (gdzie średnio rocznie zabezpieczano w ten sposób ok. 160 ha). Natomiast od 2019 r. odstąpiono od wykonywania powyższego zabiegu z uwagi na relatywnie niewielką skuteczność tej metody w relacji z poniesionymi kosztami w warunkach silnej presji zwierzyny.

Nadleśnictwo, w celu ograniczenia szkód od zwierzyny stosuje też metody alternatywne, uzupełnienia bazy żerowej w okresie jej zapotrzebowania na żer włóknisty.

Rozmiar uszkodzeń spowodowanych przez zwierzynę wraz z zakresem wykonanych odnowień i poprawek przedstawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Szkody powstałe w wyniku działalności ssaków, zabiegi ochronne, areał realizowanych odnowień, poprawek, uzupełnień w latach 2012-2022.

Rok	Powierzchnia uszkodzeń istotnych (ha)				Powierzchnia zabiegów ochronnych (ha)				Powierzchnia wykonanych odnowień, poprawek, uzupełnień (ha)
	uprawy	młodniki	d-stany	ogółem	mechaniczne		chemiczne	ogółem	
					grodzienia	Inne			
2012	174,73	122,59	0	297,32	13,31	0	181,20	194,51	134,65
2013	197,68	152,04	0	349,72	34,00	0	168,35	202,35	167,37
2014	191,15	163,10	0	354,25	34,14	0	156,60	190,74	180,70
2015	222,90	161,65	0	384,55	47,05	0	173,52	220,57	180,79
2016	149,67	138,25	2,50	290,42	47,74	0	141,87	189,61	165,75
2017	152,34	134,51	0	286,85	33,54	0	146,62	180,16	95,80
2018	71,38	96,09	1,60	169,07	37,64	5,83	152,81	196,28	142,98
2019	40,08	95,99	1,75	137,82	24,22	3,53	0	27,75	90,81
2020	42,32	103,64	1,96	147,92	45,61	7,01	0	52,62	92,76
2021	49,47	64,78	3,49	117,74	28,29*	2,23*	0	30,52*	123,76*
Razem	1291,72	1232,64	11,30	2535,66	345,54	13,30	1120,97	1485,01	1375,37

* Stan na 30.09.2021r.

Analiza tabeli 12 wskazuje, że od 2018 r. następuje wyraźne zmniejszenie powierzchni upraw i młodników oraz drzewostanów starszych uszkodzanych przez ssaki Średniorocznie grodzonych było 25% nowozakładanych upraw.

5.2. Szkody powodowane przez pożary

Nadleśnictwo Brynek w ostatnim dziesięcioleciu zaliczone było do I najwyższej kategorii zagrożenia pożarowego. Przy ustalaniu kategorii zagrożenia pożarowego brano pod uwagę liczbę pożarów, udział siedlisk i poszczególnych klas wieku drzewostanów, wysokość współczynnika hydrotermicznego wielkość emisji przemysłowych a także silną penetrację przez ludność z przyległych miast aglomeracji śląskiej.

Ilość pożarów w latach 2012-2021 wyniosła 113, a łączna powierzchnia 25,90 ha, co średnio daje około 11 pożarów rocznie o średniej powierzchni 0,23ha (wg stanu do 30.09.2021 r.).

Największy pożar w minionym dziesięcioleciu wybuchł w leśnictwie Bezchlebie w skutek podpalenia przez nieznanego sprawcę, w wyniku którego spaleni uległa uprawa o pow. 3,52 ha. Najczęstszą przyczyną powstawania pożarów na terenie Nadleśnictwa jest czynnik ludzki. Bazując na ustaleniach przyczyn pożarów w poprzednim okresie, w tej grupie zagrożenia na pierwsze miejsce wysuwają się celowe podpalenia, ponadto nieostrożność i lekkomyślność ludzi przebywających w lesie. Ze względu na położenie drzewostanów Nadleśnictwa w bezpośrednim sąsiedztwie aglomeracji Śląskiej penetracja środowiska jest wysoka, zarówno całoroczna jak i okresowa.

Nadleśnictwo ma opracowane „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru w Nadleśnictwie Brynek” dla obszarów podległych KP PSP w Tarnowskich Górach, KM PSP w Bytomiu, KM PSP w Zabrze, KM PSP w Gliwicach oraz KP PSP w Lublińcu, które są corocznie aktualizowane.

Należy podkreślić, że w latach 2012-2021 najwięcej pożarów pod względem kryterium powierzchniowego to pożary ugaszone w zarodku (poniżej 0,05. Przedstawione dane świadczą o należyтым funkcjonowaniu systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.

Tabela 13. Ilość i powierzchnia pożarów w poszczególnych latach.

Rok	Ilość pożarów	Suma powierzchni pożarów [ha]	Średnia wielkość pożaru [ha]
1	2	3	4
2012	26	10,74	0,41
2013	9	0,92	0,10
2014	5	0,80	0,16
2015	16	2,19	0,14
2016	12	0,63	0,05
2017	5	1,96	0,39
2018	11	4,55	0,41
2019	9	2,04	0,20
2020	15	1,92	0,13
2021*	4	0,15	0,04
razem	113	25,90	0,23

* dane na 30.09.2021

Obserwacja terenów leśnych i system wczesnego wykrywania pożarów odbywa się z dwóch dostrzegalni pożarowych, zlokalizowanych w leśnictwach: Nowa Wieś oddz. 202h, oraz Księży Las oddz. 518h. Wieże te współpracują z wieżami sąsiednich Nadleśnictw: Lubliniec i Świerklaniec. Zdecydowana większość około 85% terenu Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu obserwacji wież. Obszar dawnego obrębu Wieszowa znajduje się już poza zasięgiem widoczności z dostrzegalni. W najbardziej zagrożonym kompleksie w tym rejonie tj. na terenie leśnictwa Łabędy, w którym zlokalizowany został poligon doświadczalny Zakładów Mechanicznych Bumar „Łabędy” cały obszar drzewostanów jest monitorowany pod względem zagrożeń pożarowych przez system kamer przemysłowych umieszczonych na kominie kotłowni poligonowej.

Przy siedzibie Nadleśnictwa zlokalizowane jest lądowisko śmigłowców wyposażone w asfaltową płytę do lądowania oraz zaplecze magazynowo - socjalne. Całość lądowiska spełnia wymogi stawiane tego typu przedsięwzięciom wymagane odrębnymi przepisami o ruchu lotniczym. Lądowisko funkcjonuje w całym okresie dyżurowania przeciwpożarowego, może także służyć do wykorzystania w różnego typu sytuacjach kryzysowych. Śmigłowce dokonują lotów patrolowo-gaśniczych,

koordynowanych przez punkt dyspozycyjny zlokalizowany w siedzibie RDLP Katowice, jak również akcji bezpośredniego zwalczania przy użyciu podczepionego brezentowego zbiornika na wodę o pojemności 500l, pozwalającego na czerpanie wody z okolicznych dostępnych z powietrza zbiorników wodnych.

Zaopatrzenie w wodę na wypadek pożaru stanowi sieć punktów czerpania wody, między innymi stawy, zbiorniki przeciwpożarowe, które są zlokalizowane na terenach leśnych w leśnictwach: Świniowice, Strzybnica, Nowa Wieś, Krywałd, oraz Górniki. W zaopatrzenie wodne terenów Nadleśnictwa włączona jest sieć hydrantów na terenach miejskich i pozostałych miejscowości pozostających w zasięgu terytorialnym.

Baza sprzętu pożarowego znajduje się w pomieszczeniach Ochotniczej Straży Pożarnej w Połomii ul. Bytomska 42. ZUL-e na podstawie zawartych umów zapewniają pracowników, oraz sprzęt ciągniki i plugi pomocne w akcjach gaszenia pożarów.

Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) zlokalizowany jest w biurze Nadleśnictwa.

Sieć łączności alarmowej tworzą radiotelefony zlokalizowane w Punktach Obserwacyjnych, w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym, w samochodzie Straży Leśnej. Ponadto wszyscy pracownicy Służby Leśnej posiadają telefony komórkowe pracujące w wewnętrznej sieci telefonii komórkowej.

5.3. Szkody powodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

5.3.1. Szkody powodowane przez owady

Szkodniki korzeni.

W Nadleśnictwie Brynek uszkodzenia upraw od pędraków chrabąszczy nie stanowią istotnego zagrożenia. Nie odnotowano również uporczywych pędraczysek. Coroczna kontrola zapędrczenia ma jedynie miejsce na terenie Szkołki Leśnej „Brzeźnica”.

Szkodniki upraw i młodników.

Do najważniejszych szkodników owadzich występujących na terenie nadleśnictwa należy szeliniak sosnowiec. Największe zagrożenie ze strony tego szkodnika odnotowano w latach 2014, 2015 i 2017. Łącznie występował na 148,43ha upraw leśnych. Zwalczanie podejmowano na łącznej powierzchni 142,83 ha (był to głównie zbiór ręczny).

Szkodniki pierwotne - foliofagi.

W minionym okresie gospodarczym wystąpiły defoliacje drzewostanów sosnowych spowodowanych żerami osnui gwiaździstej. Liczebność jej populacji ograniczana była z zastosowaniem techniki lotniczej z użyciem środków ochrony roślin. Ocenę zagrożenia drzewostanów ze strony szkodników pierwotnych

zimujących w ściółce, a w niektórych przypadkach i w glebie, wykonuje się na podstawie wyników jesiennych poszukiwań zimujących stadiów rozwojowych tych owadów.

Podstawą opracowania prognozy zagrożenia drzewostanów przez brudnicę mniszkę jest obserwacja pomocnicza prowadzona metodą odłowu samców do pułapek feromonowych, w celu określenia kulminacji rójki motyli. Ocena liczebności samic wykonywana jest w trakcie jednorazowego przejścia przez drzewostany sosnowe tzw. transekt. W ostatnim dziesięcioleciu brudnica mniszka nie stwarzała zagrożenia dla drzewostanów sosnowych.

Szkodniki wtórne

W grupie szkodników wtórnych istotnych dla Nadleśnictwa jest przyplaszczek granatek oraz kornik ostrozębny. Występowanie tych szkodników w przeciągu ostatnich 3 lat zbiegło się w czasie z występowaniem tzw. kompleksu posuchy. Działania Nadleśnictwa polegają na monitorowaniu ilości wydzielającego się posuszu, usuwaniu drzew zasiedlonych i bezzwłocznego wywozu poza strefę zagrożenia, a w przypadku kornika ostrozębnego utylizacji zasiedlonych pozostałości (palenie gałęzi bądź zrąbkowanie).

W tabeli 14 przedstawiono ograniczanie liczebności szkodników owadzych w latach 2012-2021 na terenie Nadleśnictwa Brynek.

Tabela 14. Zwalczanie szkodników owadzych w latach 2012 - 2021.

Rok	Osnuja gwiazdzista	Szeliniak sosnowiec	Kornik ostrozębny	Przyplaszczek granatek
1	2	3	4	5
2012	34			
2013				
2014	252	59,17		
2015	83	54,90		
2016		10,77		
2017		32,76		
2018	221	2,52	1,30	
2019	129		3,21	
2020	84	6,17	0,45	4,50
2021	162			
Razem	965	166,29	4,96	4,50

5.3.2. Szkody powodowane przez grzyby patogeniczne

Największe znaczenie spośród chorób grzybowych w latach 2012 – 2021 miało zamieranie jesionu, osutka sosny i mączniak prawdziwy dębu.

Tabela 15. Występowanie chorób w latach 2012 - 2021.

Lp.	Choroba	Powierzchnia uszkodzenia [ha]
1	Osutka sosny	87,21
2	Szara pleśń	0,06
3	Pasożytnicza zgorzel siewek	3,16
4	Mączniak	284,63
5	Zamieranie pędów sosny	0,40
6	Zamieranie jesionu	13,66
7	Zamieranie dębu	4,50
Razem		393,62

5.3.3. Zanieczyszczenia środowiska (biotyczne, abiotyczne i antropologiczne)

W minionym 10-leciu nie wystąpiły zauważalne szkody spowodowane zanieczyszczeniem środowiska. Rosnącym problemem jest zaśmiecanie terenów leśnych, szczególnie w miejscach mocno penetrowanych przez ludzi, przy terenach zamieszkałych oraz przy drogach publicznych. Największy problem z zaśmiecaniem terenów leśnych występuje na obszarze Leśnictw: Stolarzowice i Górniki.

Na obszarze całego Leśnictwa Łabędy oraz na części obszaru Leśnictwa Bezchlebie sąsiadujących z miastem Gliwice zdarzały się przypadki wykrycia w terenie leśnym niewybuchów z okresu II wojny światowej, które były neutralizowane przez patrole saperskie.

5.3.4. Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

Tabela 16. Występowanie szkód abiotycznych w latach 2012-2021.

Lp.	Czynnik abiotyczny	Powierzchnia [ha]
1	Wiatr	438,11
2	Pożar	25,90
3	Obniżenie poziomu wód, susza	72,76
4	Podtopienia	39,56
5	Zmrożenia, zwarzenia	162,38
6	Oparzenia	10,19
7	Śnieg	23,13
Razem		772,02

W latach 2012-2021 drzewostany Nadleśnictwa Brynek były uszkodzane przede wszystkim przez wiatry, suszę (tzw. kompleks posuchy) oraz przymrozki późne.

6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej

6.1. Użytkowanie uboczne

W minionym 10-leciu nie prowadzono intensywnego użytkowania ubocznego. Na potrzeby miejscowej ludności pozyskiwano choinki świerkowe i sosnowe w ilości średniorocznie około 500 szt. rocznie.

6.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka w minionym okresie opierała się na Wieloletnich Łowieckich Planach Hodowlanych sporządzonych dla rejonu C III „Lasy Puszczy Lublinieckiej” i K III „Lasy Gliwicko-Raciborskie” na lata 2007-2016 oraz 2017-2027.

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Brynek położonych jest w całości lub części 17 obwodów łowieckich (zlokalizowanych w całości na terenie woj. śląskiego). Względem 8 obwodów łowieckich Roczny Plan Łowiecki zatwierdza Nadleśniczy Nadleśnictwa Brynek, z uwagi na największą część powierzchni obwodów położonych w zasięgu naszej jednostki. Są to obwody łowieckie dzierżawione przez koła łowieckie stowarzyszone w Polskim Związku Łowieckim, zgrupowane pod Zarządem Okręgowym PZŁ w Katowicach.

Tabela 17. Wykaz obwodów łowieckich wraz z dzierżawiącymi je kołami łowieckimi leżącymi w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Brynek.

Lp.	Nazwa Koła Łowieckiego	Nr obwodu łowieckiego	Rejon hodowlany	Typ obwodu (kategoria)	Powierzchnia [ha]	
					całkowita	leśna
1	„Ponowa” Gliwice	113	K III Lasy Gliwicko-Raciborskie	Polny (BSŁ)	5 845	1 369
2	„Jeleń” Zabrze	114		Polny (BSŁ)	5 746	485
3	„Dzik” Gliwice	122		Polny (BSŁ)	6 909	939
4	OHZ LP „Tworóg”	89	C III Lasy Puszczy Lublinieckiej	Leśny (DBR)	3 848	3 352
5	OHZ LP „Tworóg”	90		Leśny (ŚRE)	4 664	3 849
6	„Młody Leśnik” w Brynku	101		Leśny (ŚRE)	3 560	2 272
7	„Przodownik” Miedary	102		Polny (DBR)	3 374	1 347
8	„Ryś” Zbrosławice-Łubki	105		Polny (BSŁ)	6 076	201
9	„Orzeł” Tarnowskie Góry	111		Polny (BSŁ)	6 219	1 756
10	„Żubr” Księży Las	112		Polny (BSŁ)	4 727	982

Przeważająca część obwodów łowieckich, dla których RPŁ zatwierdzany jest przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Brynek, to obwody kategorii bardzo słabej, z niewielkim udziałem powierzchni leśnych w granicach obwodów, często mocno zurbanizowanymi i poddawanych presji aglomeracji śląskiej.

Obwody łowieckie występujące w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Brynek, dla których RPŁ nie jest zatwierdzany przez Nadleśniczego:

- obw. 91 – KŁ „Akteon” Warszawa,
- obw. 103 – KŁ „Knieja nr 3” Gliwice,
- obw. 100 – WKŁ „Żubr” Tarnowskie Góry,
- obw. 106 – KŁ „Cietrzew” Toszek,
- obw. 110 – KŁ „Orzeł” Piekary Śląskie,
- obw. 121 – KŁ „Diana” Bytom,
- obw. 123 – KŁ „Darz Bór” Gliwice.

Wszystkie granice obwodów łowieckich zostały określone stosowną uchwałą sejmiku województwa śląskiego w sprawie podziału województw na obwody łowieckie:

- *Uchwała NR IV/30/9/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z 21.01.2013 r.*

Oprócz tego Decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19.12.1994 r. dwa obwody zostały wyłączone z wydzierżawienia i wchodzi w skład Ośrodka Hodowli Zwierzyny Lasów Państwowych „Tworóg” – obw. 89 oraz 90. Na wyłączonych z wydzierżawienia obwodach oprócz racjonalnego pozyskiwania zwierzyny, realizuje się w szczególności następujące cele ustawowe:

- prowadzenie wzorcowego zagospodarowania łowisk,

- prowadzenie badań naukowych z zakresu gospodarki łowieckiej;
- prowadzenie szkoleń z zakresu łowiectwa.

Cele co do których zobowiązane zostały OHZ-y LP, na mocy Ustawy Prawo Łowieckie z dnia 13.10.1995 r. art. 28, realizowane jest m.in. poprzez następujące działania:

- wprowadzenie elektronicznej książki ewidencji pobytu myśliwych w łowisku podczas polowań indywidualnych (EPI). Innowacja, która w sposób bardzo znaczący ułatwiła myśliwym spełnienie obowiązku, polegającego na dokonaniu wpisu w książce ewidencyjnej przed wykonywaniem polowania indywidualnego;

- wykaszanie poboczy dróg leśnych wzbogaca bazę pokarmową, głównie zwierzyny płowej. Działanie skutkuje „udostępnieniem” zwierzynie użytków zielonych przeznaczonych do żerowania, rozmieszczonych równomiernie na terenie całego OHZ. Atrakcyjna pokarmowo roślinność jest dostępna w różnym terminie na poboczach dróg leśnych. Dodatkowym efektem działania jest poprawa bezpieczeństwa wykonywania polowania, poprzez poszerzenie linii strzału dla myśliwych wykonujących polowania indywidualne oraz zbiorowe;

- wykładanie drzew zgryzowo-ogryzowych na terenie wszystkich leśnictwa w zasięgu OHZ, które dostarczają zwierzynie płowej bazy pokarmu grubo-włóknistego. Równomierne rozmieszczenie drzew zgryzowo-ogryzowych na terenie wszystkich leśnictw przyczynia się do dekoncentracji i ograniczenia szkód wyrządzanych przez zwierzynę w poszczególnych fazach rozwojowych drzewostanu. Dodatkowo zabieg wydłuża czas przebywania zwierzyny na terenach leśnych przez co, skraca się czas w którym zwierzyna płowa może przebywać i powodować szkody na terenie upraw rolnych;

- prowadzenie działań mających na celu ograniczenie szkód od jeleni w najmłodszych fazach rozwojowych drzewostanu, poprzez wykładanie w łowisku w specjalnie przygotowanych na ten cel paśnikach, granulatu pelletowego (mieszanka paszowa uzupełniająca bazę pokarmową dla jeleniowatych). Specjalnie zaprojektowana przez Zakład Ekologii Zwierząt i Łowiectwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, mieszanka paszowa w formie karmy treściwej ma dodatkowo za zadanie poprawić stan zdrowotny gatunku, zwiększyć masę ciała oraz poroża płci męskiej. Oprócz wymienionego granulatu pelletowego do łowiska wykładana jest także dla jeleni specjalna sól letnia oraz zimowa, mająca ubogacić składniki mineralne w bazie pokarmowej, co z uwagi na przeważającą część siedlisk borowych w łowiskach zarządzanego OHZ jest niezwykle istotne i pozytywne.

- umożliwienie odbycia stażu łowieckiego kandydatom do Polskiego Związku Łowieckiego;

- z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo pobliskiego Technikum Leśnego w Brynku uczniowie szkoły średniej mają okazję zapoznawać się z gospodarką łowiecką, m.in. w tematyce: metod inwentaryzacji zwierzyny, zasad przeprowadzenia polowań zbiorowych jak i indywidualnych, kwestii bezpieczeństwa, etyki łowieckiej,

szkodami od zwierzyny w uprawach i płodach rolnych, metodami ich ograniczania, metodyce szacowania szkód od zwierzyny, poszerzania wiedzy i profilaktyki w temacie występującej w kraju choroby ASF, jej zagrożeniami i konsekwencjami dla łowiectwa oraz gospodarki kraju;

- ujednoczenie urzędzeń łowieckich służących do wykonywania polowania. Zagospodarowanie łowiska urządzeniami łowieckimi o jednolitej budowie poprawiło znacząco komfort polowania, estetykę łowiska oraz przede wszystkim podniosło bezpieczeństwo.

Całość gospodarki łowieckiej na terenie Nadleśnictwa Brynek jest prowadzona zgodnie z podstawowymi kierunkami użytkowania terenów rolnych i leśnych. W ramach gospodarowania populacjami zwierzyny kładzie się szczególny nacisk na:

- tworzenie stałych i okresowych osłon dla zwierzyny (zakrzewień, remiz, osłon miejsc lęgowych);
- wzbogacanie naturalnej bazy żerowej w lasach;
- zachowanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych, rekonstrukcję i tworzenie nowych;
- racjonalne stosowanie środków ochrony roślin w leśnictwie;
- utrzymywanie korytarzy (ciągów) ekologicznych dla zwierzyny;
- utrzymywanie struktury wiekowej i płciowej oraz liczebności populacji zwierzyny właściwej dla zapewnienia równowagi ekosystemów oraz realizacji głównych celów gospodarczych w leśnictwie i rolnictwie;
- ochronie zwierzyny przed zagrożeniem ruchu pojazdów samochodowych na drogach krajowych, wojewódzkich i niższej rangi.

W zasięgu administracyjnym jednostki występują następujące gatunki zwierząt łownych:

- zwierzyna gruba: jeleń, daniel, sarna, dzik,

- zwierzyna drobna: lis, jenot, borsuk, kuna leśna, kuna domowa, tchórz, norka amerykańska, szop, piżmak, zając, królik, bażant, kuropatwa, słonka, gołąb grzywacz, kaczka krzyżówka, kaczka cyranka, kaczka głowienka, kaczka czernica, gęś zbożowa, gęś gęgawa, gęś białoczelna, łyska.

Zależnie od warunków pogodowych stan zwierzyny płowej i czarnej inwentaryzowany jest przez koła łowieckie i zarządcę OHZ LP metodami: całorocznych obserwacji, tropień, pędzeń oraz coraz częściej z wykorzystaniem termowizji (pomocniczo). Poniżej zestawiono stany jeleniowatych oraz dzików, zainwentaryzowane na terenie zarządzanego OHZ LP oraz kół łowieckich, dla których roczne plany łowieckie zatwierdza Nadleśniczego Nadleśnictwa Brynek.

Tabela 18. Wyniki inwentaryzacji zwierzyny grubej na terenie Nadleśnictwa Brynek w latach 2012-2021.

Rok	Jeleń	Daniel	Sarna	Dzik
2012	682	36	1627	957
2013	661	31	1612	934
2014	604	44	1616	899
2015	564	32	1642	835
2016	538	35	1731	816
2017	546	22	1705	601
2018	589	32	1779	241
2019	532	24	1757	183
2020	505	35	1736	163
2021	489	35	1753	145

W przypadku jelenia wyniki inwentaryzacji wskazują, że poza niewielkimi odchyleniami, liczebność populacji regularnie spada i przybliża się do stanu docelowego WŁPH 2017-2027.

Populacja danieli jest średniorocznie na zbliżonym poziomie i nie zauważa się znaczącego wzrostu populacji.

Stan ilościowy sarny od roku 2016 jest na regularnym poziomie. Biorąc pod uwagę dużą liczbę otwartej przestrzeni łowisk, można zauważyć ustabilizowany stan populacji, blisko wartości docelowego stanu.

Od roku 2016 następuje znaczące zmniejszenie populacji dzika, co związane jest ze zwalczaniem wirusa afrykańskiego pomoru świń w całym kraju i dużymi planami pozyskania zwierzyny czarnej w latach wcześniejszych.

Reasumując, stany docelowe określone w WŁPH na lata 2017-2027 w przypadku jelenia, daniela i dzika nie zostały jeszcze w pełni zrealizowane, natomiast stan docelowy populacji sarny został już niemal osiągnięty. Liczebność dzika jest systematycznie ograniczana w związku ze zwalczaniem wirusa ASF, jak i maksymalnym ograniczeniem szkód w uprawach i płodach rolnych. Dla populacji jelenia plany pozyskania zwierzyny nadal są podtrzymywane, również poprzez planowanie pozyskania zwierzyny znacznie ponad ilości przyrostu naturalnego, celem redukcji stada podstawowego i dążenia tym sposobem do uzyskania stanu docelowego w roku 2027. Kierunek ten ma na celu m.in. ochronę przed szkodami od zwierzyny płowej w drzewostanach najmłodszych faz rozwojowych oraz minimalizację szkód na gruntach rolnych.

Stany zwierzyny w porównaniu ze stanami docelowymi zostały przedstawione w tabeli 19.

Tabela 19. Realizacja docelowego stanu zwierzyny.

Gatunek	inwentaryzacja 2021	stan docelowy WŁPH
Jeleń	489	262
Daniel	35	0
Sarna	1753	1643
Dzik	145	40

Natomiast w tabeli 20 przedstawiono realizację rocznych planów łowieckich w sezonach łowieckich 2012/2013 do 2020/2021.

Tabela 20. Plany i stopień realizacji rocznych planów łowieckich.

Sezon łowiecki.	Jeleń			Daniel			Sarna			Dzik		
	plan	wyk.	%	plan	wyk.	%	plan	wyk.	%	plan	wyk	%
2012/2013	226	214	94,7	8	8	100,0	260	279	107,3	859	780	90,8
2013/2014	301	260	86,4	11	11	100,0	314	306	97,5	980	563	57,4
2014/2015	288	247	85,8	19	7	36,8	328	292	89,0	926	698	75,4
2015/2016	305	242	79,3	10	5	50,0	350	314	89,7	1189	961	80,8
2016/2017	290	244	84,1	8	5	62,5	327	314	96,0	994	828	83,3
2017/2018	252	247	98,0	7	6	85,7	376	366	97,3	1383	1303	94,2
2018/2019	279	266	95,3	8	7	87,5	427	409	95,8	566	747	132,0
2019/2020	257	240	93,4	8	6	75,0	415	411	99,0	496	1009	203,4
2020/2021	234	227	97,0	9	9	100,0	412	398	96,6	617	656	106,3
Razem	2432	2187	89,9	88	64	72,7	3209	3089	96,3	8010	7545	94,2

Realizacja pozyskania w odniesieniu do planu pozyskania wyniosła średnio w analizowanym okresie dla: jeleni 90%, daniela 73%, sarny 96% i dzika 94%. W przypadku dzika w ciągu ostatnich 3 lat analizowanego okresu nastąpił znaczny wzrost wykonania pozyskania w stosunku do planu (odpowiednio 132%, 203% i 106%) za sprawą ograniczania rozprzestrzeniania się wirusa ASF.

7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

Nadleśnictwo Brynek realizowało zadania ochrony przyrody na podstawie Programu Ochrony Przyrody POP dla Nadleśnictwa Brynek na okres od 1.01.2012 r. do 31.12.2021 r. w zakresie:

- Kształtowania stosunków wodnych, popierania i ochrony przed zanikaniem śródleśnych oczek wodnych, bagienek, torfowisk. Wdrożenie projektów budowy obiektów małej retencji, utrzymanie w stanie niezalesionym śródleśnych bagienek.
- Ochrona gleb poprzez wykorzystywanie i projektowanie stałych szlaków zrywkowych.
- Kształtowania stref ekotonowych pomiędzy ekosystemem leśnym a innymi ekosystemami np. wzdłuż użytków rolnych, cieków wodnych, torfowisk.
- Ochrona różnorodności biologicznej poprzez stwarzanie warunków rozwoju dla wszystkich składników ekosystemu leśnego wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk, pozostawianie drzew spełniających funkcje biocenotyczne.
- Stosowanie przy odnowieniach odpowiednio zróżnicowanych składów gatunkowych, zgodnych z typami siedliskowymi lasu.
- Pozostawianie biogrup (kęp starodrzewu) na powierzchniach zrębów do naturalnego rozkładu.
- Wykorzystywanie odnowienia naturalnego wszędzie tam gdzie pozwalają na to warunki siedliskowe oraz cechy genetyczne drzewostanu.
- Prowadzenie edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, w sposób promujący i objaśniający zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz konieczność zachowania wszystkich funkcji lasu.

Nadleśnictwo Brynek realizowało także zadania na podstawie planu ochrony dla rezerwatu „Segiet” zgodnie z Rozporządzeniem nr 63/06 Wojewody Śląskiego z dnia 30 listopada 2006 r. Zadania te polegały na:

- przygotowaniu gleby pod odnowienie naturalne buka,
- systematycznej pielęgnacji nalotu i podrostu buka,
- czuwanie nad stanem sanitarnym lasu,
- uporządkowaniu ruchu turystycznego, w tym utrzymywanie drożności szlaku turystycznego, czuwanie nad niekontrolowaną penetracją wnętrza rezerwatu,
- usuwanie nalotu bukowego oraz jaworowego we wskazanych lokalizacjach powodującego zagrożenie dla stanowiska obuwika pospolitego.

Ponadto, zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. Nadleśnictwo zostało zobligowane do wykonania zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH 240003. Czynności te (dotyczące wyłącznie terenu

administrowanego przez naszą jednostkę we wskazanym w zarządzeniu obszarze) polegały na:

- usuwaniu obcych ekologicznie gatunków drzew (Św, So, Md)
- usunięciu krzewu jaśminowca,
- stopniowej przebudowie drzewostanów.

Dodatkowo prowadzony jest stały monitoring form ochrony przyrody, użytków ekologicznych, pomników przyrody oraz gatunków chronionych. Drzewa biocenotyczne, w tym dziuplaste i martwe pozostawiane są do naturalnego rozkładu. Wprowadzono do stosowania wytyczne w sprawie wymagań dobrej praktyki w gospodarce leśnej oraz wytyczne dotyczące minimalizowania wpływu realizacji prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków.

8. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w po kolejnych planach urządzania lasu (według tabeli XIII)

Tabela 21. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu i w prognozie (wg przyrostu tablicowego) dla Nadleśnictwa Brynek (Tabela XIII – IUL).

l.p.	wskaźnik	jedn.	stan na 01. 01.						
			1967/1970**	1982	1992	2002	2012	2022	2032*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona	ha	14369,08	15120,10	15487,63	15091,12	15191,93	15303,13	15303,13
2	Zapas na powierzchni leśnej	tys,m ³	2048	1943	1968	2881	3007	3648	3668
<i>Przeciętna zasobność d-stanów brutto w podklasach wieku</i>									
3	II a	m ³	65	77	67	110	125	155	X
4	II b	m ³	113	131	134	178	181	218	X
5	III a	m ³	162	186	177	236	212	247	X
6	III b	m ³	190	185	203	260	278	294	X
7	IV a	m ³	194	205	196	269	282	304	X
8	IV b	m ³	210	192	204	258	270	354	X
9	Va	m ³	204	204	200	265	258	363	X
10	Vb	m ³	209	201	196	270	282	346	X
11	VI	m ³	197	181	186	248	264	361	X
12	VII i starsze	m ³	221	201	195	266	267	367	X
13	KO	m ³	154	146	100	164	160	389	X
14	KDO	m ³		166	123	177	165	266	X
15	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	144	135	131	191	198	238	270
16	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	55	53	55	58	61	64	X
17	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	2,62	2,55	2,41	3,30	5,30	6,61	X
18	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - zredukowany	m ³	-	-	-	-	5,30	6,61	X
19	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,60	2,00	0,96	0,81	2,43	2,67	3,82
20	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,06	2,32	2,22	1,55	1,93	2,59	2,61
21	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	4,68	4,87	4,63	4,85	5,06	9,29	9,60

* Wyliczone wartości uwzględniają planowane do pozyskania na 10-lecie masy brutto przy założeniu, że powierzchnia leśna pozostanie bez zmian

Zmiana powierzchni w kolejnych rewizjach PUL wynikały przede wszystkim z wyłączenia gruntów z produkcji leśnej i przekazywania pod inwestycje; m.in. drogowe (autostrady, drogi krajowe), działalność przemysłową, w tym infrastrukturę przesyłową gazu wysokiego ciśnienia, regulacji granic pomiędzy jednostkami Lasów Państwowych (Nadleśnictwo Zawadzkie), zamiany gruntów, przejęcia gruntów od Wojewody Śląskiego oraz starosty Tarnogórskiego, sprzedaży gruntów, geodezyjnej korekty powierzchni, regulacji stanu posiadania, regulacje granic wzdłuż cieków licznych cieków wodnych, inwestycje kolejowe sprawia, że stan posiadania wciąż się zmienia. Także plany inwestycji drogowych o znaczeniu krajowym (odcinek drogi ekspresowej S11 mający przejść z północy na południe przez kompleksy leśne w zarządzie) sprawiają, że w niedalekiej przyszłości powierzchnia leśna oraz zmiany stanu posiadania mogą zejść o ubytek gruntu ok. 100-150 ha. Biorąc pod uwagę specyfikę położenia administracyjnego Nadleśnictwa – aglomeracja śląska, jednostki samorządowe o charakterze miejskim, mocno zurbanizowane - trudno jest uchwycić moment, w którym powierzchnia nadleśnictwa jest niezmienna w określonym czasie. Skupiając się tylko na interwale czasowy lat 2012-2021 bilans powierzchniowy wynikiem przybycia (+104,3342 ha) oraz ubytków (-33,9041 ha) kształtuje się rozmiarem dodatnim 70,4301 ha.

Porównanie danych z ostatnich rewizji wskazuje na zwiększenie przeciętnej zasobności drzewostanów z 198 m³/ha na 238 m³/ha. Zasobność we wszystkich klasach wieku wzrosła.

Zapas dla Nadleśnictwa Brynek wzrósł o 641 tys. m³ i obecnie wynosi 3 648 tys. m³. Wzrósł również przeciętny wiek drzewostanów z 61 do 64 lat.

.....